

VOORDAT JE WIST WIE IK WAS

Jacqueline Bublitz

Voordat je wist
wie ik was

Vertaald door
Mariella Duindam

Nieuw Amsterdam

Voor mijn vader, aan de andere kant van de grens

Oorspronkelijke titel *Before You Knew My Name*. Sphere, imprint van Little,
Brown Book Group, Londen

© 2021 Jacqueline Bublitz

© 2021 Nederlandse vertaling Mariella Duindam /

Uitgeverij Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagbeeld © Zoltan Toth / Trevillion Images

Foto auteur © The Virtue

NUR 302

ISBN 978 90 468 2750 5

www.nieuwamsterdam.nl

Het verlangen naar huis is het verlangen één geheel te zijn, te weten waar je bent, het snijpunt te vormen van alle lijnen die alle sterren met elkaar verbinden, de schepper van de constellaties en het middelpunt van de wereld te zijn, het middelpunt dat liefde heet. Wakker te worden uit je slaap, bij te komen van het ontwaken, het dier te temmen, de ziel zich te laten uitleven, te schuilen in de duisternis en te stralen van licht, niet meer te spreken en toch volkomen begrepen te worden.

– Rebecca Solnit

*Vind je me hier niet, zoek dan elders,
Ergens zal ik op je wachten.*

– Walt Whitman, 'Song of Myself'

Je hebt vermoedelijk al wel een beeld van mij.

Er zijn massa's dode meisjes zoals ik. Voor de buitenwereld zijn onze verhalen identiek. Dat kan ook niet anders, als ze worden verteld door vreemden die doen alsof ze ons hebben gekend. Een onbekende snuffelt in wat er van ons rest en laat uit onze as een personage verrijzen. Daar moeten de levenden het mee doen. Met andermans indruk van wie wij vroeger waren.

Als ik jou mijn verhaal vertel. Als ik je laat weten wat me is overkomen. Dan begrijp je misschien wie ik was. Wie ik ben. Misschien bevalt het ware verhaal je beter, en misschien zul je in het vervolg elk dood meisje hetzelfde gunnen. De kans om haar eigen verhaal te vertellen, om niet alleen bekend te staan om de manier waarop ze aan haar einde is gekomen.

Dat zou nog eens wat zijn. Na alles wat we verloren hebben.

I

Mijn eerste indruk van de stad waar ik zal sterven: ze klopt als een hart. Ik sta nog nauwelijks met mijn voeten op het wegdek, mijn bus heeft zich net sissend van de stoerprand losgemaakt, en dan al voel ik de kloppende polsslag, het bonkende hart van New York. Overall bewegen mensen zich jachtig op dit ritme voort, terwijl ik met open mond aan de breedste straat sta die ik ooit gezien heb en voor de allereerste keer de echte wereld proef en ruik. Ik mag dan genoemd zijn naar een meisje dat in een konijnenhol viel, nu voel ik me alsof ik uit de duisternis omhooggeklimmen ben en de puinhopen van mijn vroegere leven achter me heb gelaten. Als je om zou kijken, zou je de stopborden op de kruisingen zien staan en de vlaggen van het kleinsteedse Amerika ons gedag zien wuiven. Dan zou je een glimp opvangen van wegen vol gaten, van raamloze buurtwinkels op verder onbebouwde kavels. Dan zou je roestige vrieskisten naast glazen schuifdeuren en goedkope flessen sterke drank op stoffige schappen zien staan. Als je goed keek zou je zelfs ontdekken dat in dat dunne laagje stof mijn naam geschreven staat, daar tussen de verbleekte potjes salsa en de zakken chips die al over de datum zijn.

Alice Lee.

Ik ben hier. Zij was daar. En toen vluchtte ze naar New York City en liet al dat stof daar achter.

Het tweede wat tot me doordringt: ik mag niet opnieuw in dat konijnenhol belanden. Al zou meneer Jackson me vanaf de bodem met zijn ranke vingers wenken, ik moet bewijzen dat ik het alleen af kan, dat ik me prima weet te redden zonder hem. Ik

wil niet worden zoals mijn moeder, die elke man vergaf zodra hij sorry zei. Ik heb de les geleerd die zij versmaadde: als een man eenmaal ontdekt heeft waar hij je pijn kan doen, verandert zijn aanraking. Dan kan hij niet anders dan hard op die plek blijven drukken, hoe vaak hij je ook aan het huilen maakt.

Nooit zal ik toestaan dat een man me aan het huilen maakt. Nooit meer.

Ik slinger mijn canvastas op de punt van mijn heup, steek mijn hand erin en streel het zwarte eboniet van de oude Leica onderin. Ik voel aan de ringen van het stalen objectief. Geen idee waar ik die bevestiging voor nodig heb, ik heb het zware toestel de hele reis hierheen op mijn bovenbeen voelen drukken. Het ligt veilig tussen mijn truien, sokken en ondergoed, dus het kan onmogelijk zomaar verdwenen zijn. Toch wil ik zeker weten dat het er nog is, dat het nog heel is. Want dit is wat me nog rest. Dit is wat ik bij me heb gestoken, en het voelt als een kleine triomf dat meneer Jackson binnenkort zal merken wat ik hem afgenomen heb. Als hij mij niet mist, zal hij in elk geval missen dat hij me altijd door die lens bekeek.

Iedereen krijgt te maken met verlies, Alice.

Heeft hij dat niet kortgeleden nog tegen me gezegd?

In de nazomer van 1995 was mijn moeder drie magnifieke weken achtereen te zien op een reclamebord op Times Square. Als je een paar maanden voor mijn geboorte met je rug naar het oude Roy Rogers-restaurant was gaan staan en naar de overkant van de straat had gekeken, had je op de zijkant van een groot gebouw haar mooie gezicht kunnen bewonderen, tussen een advertentie voor de talkshow van Phil Donahue en een aankondiging van een film die *Showgirls* heette. Dat weet ik allemaal uit mijn moeders verhalen over die zomer. Ik weet dat ze naar New York was gevlucht nadat haar vader haar *nét* iets te vaak had afgeranseld, alsof er een magisch aantal keren bestond dat je zoiets kon verdragen, een aantal dat hij na haar achttiende verjaardag uitein-

delijk had overschreden. En dat ze, terwijl haar lip nog bloedde, geld uit de portemonnee van mijn grootvader had gepikt om een buskaartje te kunnen kopen van Bayfield County in Wisconsin naar New York, de verste plek die ze kon bedenken. Op haar eerste avond in de stad had ze in een of ander morsig eetcafé aan Eighth Avenue, waar ze in een hoekje achterin de grootste moeite deed om haar ogen open te houden, een semi-beroemde fotograaf ontmoet. Nog diezelfde avond had hij haar meegenomen naar zijn appartement en opgelapt, en toen ze er eenmaal mooi en knap uitzag zei hij dat hij verliefd op haar was. Dat was natuurlijk niet zo, of misschien een poosje, maar hij hield meer van zijn rijke vrouw in de Hamptons dan van mijn moeder, en dus liet hij haar uiteindelijk zitten. Ze was al zwanger toen hij het plaatje van haar lachende gezicht schoot dat drie zwoele weken over Times Square zou heersen.

‘Jij hing daar ook, Alice Lee,’ zei ze dan tegen me. ‘Iedereen keek naar ons op, alsof we daar thuishoorden.’

Ik heb nooit geweten of mijn moeder mijn vader heeft verteld wat hij in werkelijkheid zag toen hij die foto nam. Of hij ooit heeft beseft dat hij op dat beeld ook zijn ongeboren kind had vastgelegd. Tegen de tijd dat dit verhaal mij ter ore kwam waren de details over mijn ontstaansgeschiedenis al vervaagd en verkleurd.

Dat zijn de dingen waar ik aan denk. Wij tweeën op een reclamebord hoog boven Times Square. Mijn aanwezigheid werd destijds niet opgemerkt, net zomin als op deze avond, nu ik door straten vol drukke restaurants en blinkende reclameborden loop, langs de slijkste gebouwen die ik ooit heb gezien, met hele kruiswoordpuzzels aan namen op de gevel. Wie moet je zijn, wat moet je doen om je naam op zo'n gebouw te krijgen?

Over een paar weekjes, wanneer ik hét onderwerp van gesprek zal zijn, krijg ik van deze stad een nieuwe naam. Mijn echte naam is dan een vraag waarop niemand het antwoord weet, en daarom noemen ze me Jane Doe. Jane Doe. Een dood meisje dat...

Maar vanavond staan we nog aan het begin. Mijn naam is Alice Lee, ik ben net uit een bloedhete langeafstandsbus gestapt en een brede straat in gelopen die Seventh Avenue heet. Ik voel me helder, springlevend en alert, en ik adem de vreemde lucht van karton, pis en metaal in die mijn eerste uur in deze stad definieert. Alles gebeurt in een bepaalde volgorde, er is een spoor van broodkruimels dat ik moet volgen. Eerst wil ik dat je samen met mij verdwaalt terwijl ik de kaart op mijn tweedehands mobiel alle kanten op draai en het blauwe bolletje volg dat mijn persoon moet voorstellen, hier in New York, levend en wel. Op dit moment kan ik totaal geen wijs worden uit al die cirkeltjes en lijntjes.

We zijn hier op een eiland. Omgeven door water, wat het op de een of andere manier gemakkelijker maakt om te ademen. Gedropt op een drukke busterminal met twee tassen en zeshonderd dollar in contanten, en een onbekend adres dat ik heb opgeslagen op mijn telefoon. Ik ben net achttien geworden en er zijn talloze dingen waartoe ik niet in staat ben, maar dit kan ik wel. Weglopen kun je het niet echt noemen. Al heb ik, net als mijn moeder, voor alle zekerheid gewacht tot ik dat extra jaar had. Jaren zijn vreemde dingen. Als je er een bepaald aantal van hebt verzameld mag je ineens van alles doen. Zodra je achttien bent kun je ergens mee instemmen. Verandert dat om middernacht, of één minuut na het uur van je geboorte, of bestaat er een andere manier om te berekenen dat je er klaar voor bent?

Instemming. Was daar dan vóór die tijd geen sprake van? Meeneer Jackson vond blijkbaar van niet.

Mijn vingers beroeren staal en lens. Ik kan niet aan hem denken zonder aan te raken wat hem ooit heeft toebehoord.

Ooit behoorde ik hem toe.

Nu ben ik alleen nog van mezelf. Ik ben niet meer minderjarig en sta niet langer onder staatsvoogdij. Eén dagje erbij, en ineens hangt me geen dreiging meer boven het hoofd, zijn er geen reeksen onbekenden meer die iets over mijn leven te zeggen hebben. Ik ben achttien jaar oud en plotseling kan niemand me meer iets

maken. Dat besef maakt me zo lichtvoetig dat ik, als mijn tassen niet zo zwaar waren geweest, misschien wel was gaan huppelen. De brede, deinende straten van Manhattan – waar toeters snerpen, motoren sissen en voorbijgangers in hun mobieltje schetteren – lijken op deze eerste, prachtige avond voor huppelen gemaakt. Ik laveer langs al die geluiden en kijk goed uit dat ik niet in een betonscheur stap, of in een van de vreemde, met ijzer omrande openingen die om de haverklap in het trottoir opduiken. Kelders, besef ik, maar pas nadat ik een paar van die roestige valdeuren heb zien opengaan en mannen met schort via verborgen trappen naar boven heb zien klimmen, beladen met kratten bloemen of zakken fruit. Ik heb geen idee waar ze die geschenken vandaan hebben. In welke tuinen hebben ze onder mijn voeten gewerkt? Misschien ligt er hieronder nog een tweede levende, bloeiende stad. Bij die gedachte ga ik sneller lopen, dichter naar de rand van het trottoir, weg bij die gaten en die mannen. Ik heb mezelf tenslotte nog maar net naar deze nieuwe wereld opgehesen, ik wil niet dat iets of iemand me weer de diepte in trekt.

Ik loop in noordelijke richting en kijk intussen naar links, naar rechts, omhoog en omlaag; ik neem alles wat nieuw is in me op, begroet elk groenwit straatnaambordje, elk souvenir van het Vrijheidsbeeld – sommige zo groot als een kleuter. Bordjes met HALAL en KOSJER blinken verwelkomend en het mannetje op het voetgangerslicht klikt me toe. Mijn hartslag is nu net zo luid als die van de stad, en terwijl ik alles in me opzuig krijg ik plotseling de neiging zelf met mijn vingers te klikken en een taxi aan te houden, zoals ze dat in films doen. Maar in deze straat gaat de verkeersstroom zuidwaarts, de auto's zigzaggen langs me heen, ze eisen hooguit een paar centimeter op die ze meteen weer moeten afstaan, en het ziet er niet naar uit dat ze sneller vooruitkomen dan ik.

Mijn voeten doen zeer en mijn spieren zijn stijf van de lange busreis. Ik overweeg Noah te bellen om de kortste weg naar zijn

appartement te vragen. Maar we hebben elkaar nog niet gesproken. Niet echt. Haastig verzonden en vlot beantwoorde berichtjes tellen niet, en ik weet zijn achternaam niet eens. Ik mag wel oppassen, bedenk ik nu. Een man die zomaar wildvreemden in zijn huis laat. ‘Kamer te huur’, stond er in de advertentie. ‘Eigen bed, gedeelde badkamer.’ Alsof je ooit een bed zou moeten delen. ‘300\$ p/w, alles inclusief.’ Wat ‘alles inclusief’ betekent weet ik niet. Ik hoop ontbijt, of op z’n minst een kopje koffie. Ik heb voorlopig voor een week geboekt, en dan ben ik door de helft van mijn geld heen. Ik probeer er maar niet aan te denken wat ik na die zeven dagen moet beginnen, en hou mezelf voor dat een week lang genoeg is voor het vinden van een oplossing. Als er iets mis is met die vent, die Noah zonder achternaam, dan zal ik gewoon acuut iets moeten verzinnen.

Tenslotte heb ik zoiets al eerder bij de hand gehad. Maar als ik nog eens een nieuwe start moet maken, dan maak ik die hier in New York.

Ondanks mijn zere voeten borrelt er een stroompje opwindung in me omhoog, alsof deze stad mijn bloed van koolzuur voorziet. Ik ben teruggekeerd naar de plek waar ik verwekt ben. Al die jaren rondtrekken in het Midwesten – zonder ooit de kinderen uit mijn klas te kennen, de naam van mijn moeders laatste vriendje te weten of ook maar enig benul te hebben waar ze uithing als ze op zaterdagavond niet thuiskwam – dienden gewoon als oefening, als voorbereiding. Voor dit. Voor het onopvallend zo stevig mogelijk op eigen benen staan. Mijn moeder had zich hier, al die jaren geleden, al binnen vierentwintig uur na aankomst overgeleverd aan een vriendelijke onbekende. Dat gaat mij niet gebeuren met die Noah huppeldepup, al is hij de aardigste man in heel New York. Dat gaat me met niemand hier gebeuren. Ik ben nu onafhankelijk en ik ga mijn toekomst niet vergooien door iets op te geven wat ik met zo veel moeite heb veroverd. Er is me 79,1 jaar beloofd. 79,1 jaar is de levensverwachting van meisjes die, net als ik, in 1996 zijn geboren, zo is me

geleerd in de tweede of derde klas van een of andere school in een of ander stadje dat ik me nauwelijks kan herinneren. Maar dat getal is me wel altijd bijgebleven, en ik ben ook nooit vergeten hoe het voelde om de jaren te tellen die ik al had opgebruikt, om dat aantal in mindering te brengen op de levensverwachting van meisjes en te berekenen hoeveel ik er nog overhad. Nu, op de avond van mijn achttiende verjaardag, heb ik nog meer dan zestig jaar tegoed. Van die jaren ga ik iets heel moois maken, en daar begin ik nu mee.

Later, als we bij dat volgende gedeelte komen, zal de man die zijn vingers om mijn hals klemt maar een ogenblikje nodig hebben om aan te tonen dat dit me niet gaat lukken. Hij zal de draak steken met mijn voornemens en lachen bij het idee dat een meisje als ik haar eigen leven zou kunnen vormgeven. Hij zal er zo van overtuigd zijn dat hij recht heeft op mijn lichaam dat hij van dat meisje alleen de herinnering overlaat.

Steeds komen we weer bij dat gedeelte uit. Wat ik ook probeer, de straten en geluiden van Manhattan vervagen, de mannen met hun fruit en hun bloemen verdwijnen en uiteindelijk eindigen we hier op de stenen. Wat ik ook doe om je af te leiden, het is onvermijdelijk. Want deze avond vol hoop en deining is maar een deel van mijn verhaal. Het andere is dit: aan de oever van de Hudson ligt het dode lichaam van een meisje.

De dader heeft haar daar laten liggen en is naar huis gegaan. En kort daarop komt er een eenzame vrouw langs die omlaag kijkt en het dode meisje ziet. Ik zie die eenzame vrouw al aankomen, ik zie zelfs dat ze er al is. Ze is verdrietiger dan ik ooit geweest ben, want haar verdriet is nog aan het borrelen. Het is nog niet overgekookt waarna haar leven is verbrand, en daarom heeft ze het gevoel dat haar nog nooit iets belangrijks, iets betekenisvol is overkomen.

Nog even, en dan overkom ik haar.

Ruby Jones heeft geen idee hoe oud ze is. Of liever gezegd, haar leeftijd is voor haar uitsluitend gerelateerd aan data en kalenders. Het getal zelf, die score van jaren op papier, blijft haar vreemd, alsof de leeftijd die ze heeft bereikt een concrete plek is, een oriëntatiepunt dat op een kaart staat aangegeven. Met andere woorden, Ruby Jones voelt zich geen zesendertig. De leeftijd die ze invult op formulieren – het aantal kaarsjes op haar taart – brengt haar stevast in verwarring. Zozeer zelfs dat ze menigmaal met een schok tot de ontdekking is gekomen dat een of andere beroemde vrouw, iemand wier leven ze uit de verte heeft gevolgd, in feite een stuk jonger is dan zij. Ze had kunnen zweren dat die vrouwen – met hun veelvoud aan carrières, hun veelvoud aan huwelijken en hun veelvoud aan baby's – haar leeftijdsgenoten waren. Misschien nog wel ouder, met die volgepropte levens.

In werkelijkheid zit het zo: Ruby is ongeveer drie jaar te oud om nog voor knap te kunnen doorgaan. Camera's mogen dan tegenwoordig beschikken over filters ter verhulling van de harde waarheid, de realiteit wordt haar elke ochtend door de spiegel voorgehouden: de verslappende kaaklijn, de hangende mondhoecken, de bollende buik en de vlezige heupen. Ze heeft niet de kans gehad om met iemand samen oud te worden, elke ochtend als ze wakker wordt heeft ze alleen zichzelf, en dit is wat ze ziet. Een vrouw die echt niet langer knap is, wel sexy, misschien een enkele keer zelfs mooi, maar haar trekken ogen niet langer jeugdig. Het valt niet te ontkennen dat ze er alleen met kunstgrepen nog jong kan uitzien.

Hoe moet dat dan, zesendertig zijn? Hoe moet ze tot in haar

botten begrijpen wat dit inhoudt, terwijl het in geen velden of wegen lijkt op wat haar ooit is voorgehouden? Door haar moeder. Door vrouwentijdschriften. Door de schrijvers van de boeken waar ze in haar jeugd zo dol op was. Door mensen die beter hadden moeten weten. Het enige wat ze zeker weet is dat ze plotseling ouder is dan ze zelf kan bevatten. En zo kan het gebeuren dat Ruby Jones, midden op een geïmproviseerde dansvloer in Apollo Bay, drie uur rijden van Melbourne (en duizenden kilometers verwijderd van de plek waar ze eigenlijk zou willen zijn), terwijl de goedkope speakers in de hoek jarentachtiglijedjes uitblèren, het besluit neemt om die zesendertig verzamelde jaren in de lucht te gooien, haar ogen te sluiten en af te wachten waar ze neerkomen.

Het dringt nog niet helemaal tot haar door wat ze precies doet, terwijl de halfvergeten songteksten in haar oren schetteren, haar vrienden over elkaar heen tuimelen en haar hun kringetje in trekken. Ze is dronken, zij zijn dronken. Sally, de bruid, zal tegen middernacht overgeven op het strand terwijl Ruby haar haren naar achteren houdt, troost biedt en zegt dat het toch een magische dag was.

‘Ik wou dat jij ook iemand had die van je hield,’ zal Sally mompelen, met vegen uitgelopen mascara op haar wangen. ‘Je bent zo’n schat van een meid. Echt fantastisch.’

Dat zinnetje. Die bruiloft. Die in mistige motregen gehulde nazomeravond waarop de glazen tinkelen en de schoenen uitgaan bij het dansen. Het wordt de ‘schat van een meid’ allemaal te veel (of te weinig, besluit ze later, als ze weer wat helderder is). Haar vrienden met hun dure kleren, hun sjeke wijn, hun pilletjes die ze tussen de toespraken en de nummers van de band steels achteroverslaan. Sally, met haar dronken huilbuien, haar jurk waarvoor ze de hele zomer heeft gelijnd, trouwt met die geweldige vent die ze nog geen jaar geleden via Tinder heeft ontmoet. De ‘right swipe’, hadden ze dat in hun persoonlijke huwelijksbeloften genoemd, maar Ruby kon zich met geen mogelijkheid meer her-

inneren of je nu naar rechts of naar links moest swipen als je iemand leuk vond.

Later sluipt Ruby stilletjes met een kussen en een deken naar het onderste balkon van het strandhuis dat zij en haar vrienden voor het hele weekend hebben gehuurd. Het is drie uur in de ochtend en de anderen liggen op apegapen in hun gedeelde bedden; stelletjes in innige verstrengeling of lepeltje-lepeltje, de één snurkend tegen de rug van de ander, diep in slaap. Ruby is zoals gewoonlijk de enige zonder partner, hoewel ze zichzelf niet echt als een alleenstaande vrouw beschouwt, al spreekt ze dat niet uit. Er zou een beter woord moeten bestaan voor de toestand waarin ze is beland.

Eenzaam.

Dat komt in de buurt, denkt ze, terwijl ze zich oprolt op een klamme tuinbank. Iemand heeft de zachte kussens weggehaald en opgeborgen onder het tweede balkon, maar Ruby heeft geen puf om ze weer tevoorschijn te trekken. Inmiddels is het echt gaan regenen en ze verwelkomt het ongemak, de nattigheid op haar gezicht en het harde riet van de bank tegen haar heup. Op haar kamer draaide alles om haar heen. Hier ziet ze het zwart van de zee, hoort ze het inktachtige water van de baai tegen het zand klotsen. Het klinkt alsof zij dat geluid voortbrengt, alsof zij degene is die zich opricht en weer neervalt, en het duurt even voor ze doorheeft dat ze ligt te huilen, hierbuiten op het balkon, alleen met de regen, de golven en de sterreloze hemel. Het duurt niet lang of ze huilt net zo hard als het weer. Alles van de afgelopen jaren komt naar boven en naar buiten. Zo had ze het niet gepland.

Het leven, zo beseft ze nu, heeft haar buitenspel gezet. Ze heeft te veel zomers en winters, te veel feestjes van anderen, te veel danspartijen meegemaakt waarna ze de volgende dag gewoon weer een stukje ouder wakker werd. Er is al zo lang niets veranderd. Haar leven staat stil, terwijl de man van wie ze houdt met het zijne verdergaat. Hij biedt haar minieme gaatjes waar ze zich

in kan wurmen, vraagt haar zich klein te maken zodat hij haar hier kan houden. In haar eentje.

In haar eentje, hier.

Ze heeft geen zin meer om hier te blijven.

Het plan is nog niet echt vastomlijnd als het ochtendgloren zich aandient en alles om haar heen doordrenkt is van golven, regen en tranen. Zelfs dagen later, als ze al haar spaargeld bijeen-schraapt en haar enkele reis van vliegveld Tullamarine bij Melbourne naar het John F. Kennedy Airport boekt, beseft Ruby nog niet helemaal waar ze mee bezig is en waarom. Ze weet alleen dat ze h er onmogelijk kan blijven. Dat het absoluut noodzakelijk is dat er iets – wat dan ook – gebeurt waarmee ze zich in  en ruk uit haar huidige staat kan bevrijden, en dat New York zeker niet de kwaadste plek is om jezelf opnieuw uit te vinden.

En zo komen onze werelden elke seconde dicht bij elkaar.

Ik zie haar voor me in het vliegtuig, op weg hierheen. Ze draait de tijd terug en denkt voortdurend aan Australië, waardoor ze nog steeds in haar oude leven vastzit, hoewel ze er elfduizend meter boven vliegt. Ze speelt haar herinneringen af als een oud cassettebandje, zo'n verzameling bekende nummers die ze al talloze keren heeft gehoord, maar hierboven in de lucht krijgt zelfs het onbetekenendste moment iets tragisch. De manier waarop hij naar haar keek toen... De eerste keer dat ze elkaar... De laatste keer dat zij... Ze duwt haar wijsvinger hard tegen het vliegtuigraampje en knippert haar tranen weg. Haar nagel wordt wit en aan de andere kant van het dikke glas vormen zich gave, minuscule ijspegeltjes. De mensen om haar heen hebben hun stoelleuning al naar achteren gezet en beginnen te snurken, maar ik weet dat Ruby de hele vlucht klaarwakker blijft, zoals ikzelf klaarwakker ben tijdens die lange busreis uit Wisconsin, op deze dag dat we allebei naar New York reizen.

En net als ik moet Ruby Jones steeds maar weer denken aan de minnaar die ze heeft achtergelaten. Aan het bewijs dat hij heeft

bestaan. Voor mij is dat een gestolen camera. Voor haar is dat het laatste berichtje dat hij heeft gestuurd, vlak voor ze in het vliegtuig stapte.

Ik heb je gemist. Verleden tijd.

Ik heb je gemist.

Alsof er nu al jaren tussen hen in liggen, in plaats van uren.

We komen slechts enkele minuten na elkaar aan.

‘Waar wilt u heen? Waar wilt u héén, dame?’

De chauffeur op de volle taxistandplaats bij het vliegveld herhaalt zijn vraag op luide toon, bijna schreeuwend, en Ruby knippert met haar ogen om de onmetelijkheid, de adembenemende weidsheid ervan. Maar hij wil gewoon een adres. En dat heeft ze, ze kan hem een adres geven, als haar uitgeputte geest tenminste een beetje meewerkt.

‘Eh...’

Van haar telefoon leest ze bijna vragend een nummer en een straatnaam op. De chauffeur snuift ten antwoord en voegt zich in de kronkelende rij auto’s, op weg naar de uitgang. Het wordt al donker, de lucht heeft iets grijzigs, haar blik iets glazigs. Na ruim dertig uur reizen probeert ze de sufheid van zich af te schudden en zoekt in een beschut hoekje van haar geest naar een sprankje opwinding over het feit dat ze hier is. Heel even heeft ze het gevoeld, bij de tussenlanding in Los Angeles. Een kort moment waarin ze de vrijheid als het ware met gespreide armen tegemoet liep. Maar dat is uren geleden, uren van wachten en slechte koffie, waarna een nieuwe vlucht haar weer drie uur vooruit liet springen, zodat ze twee keer de zonsopgang miste en geen idee heeft hoe laat het nu eigenlijk is.

Door het raampje ziet ze haar nieuwe omgeving voorbijflitsen, ze hoopt dat ze straks opfleurt van de eerste blik op de beroemde skyline van New York. Van een icoon dat ze herkent, een brug of een van die vertrouwde, als een kerstboom verlichte gebouwen. Tot nu toe ziet ze alleen grijze plasticzakken die als opgezwollen